

**ZARZĄDZENIE NR 119/2019
WÓJTA GMINY GRUDZIĄDZ**

z dnia 27 listopada 2019 r.

**w sprawie organizacji i zasad działania systemu wykrywania i alarmowania na terenie na
terenie Gminy Grudziądz**

Na podstawie art. 17 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1541 z późn. zm.), art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2019 r., poz. 1398), §3 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z dnia 2002 r., Nr 96, poz. 850) zarządzam co następuje:

§ 1. 1. Tworzy się na terenie Gminy Grudziądz system wykrywania i alarmowania, zwany dalej SWA, który obejmuje jednostki organizacyjne wchodzące w skład systemu wczesnego ostrzegania, zwanego dalej SWO.

2. SWA uruchamia się i rozwija w przypadku wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych: stanu wyjątkowego, stanu wojennego albo stanu klęski żywiołowej. Wchodzi on w skład Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania, zwanego dalej KSWSiA.

3. SWA wchodzi w skład systemu ostrzegania o zagrożeniach uderzeniami z powietrza i skażeniami chemicznymi otrzymany z Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania Sił Zbrojnych RP.

4. Uregulowania dotyczące systemu ostrzegania o zagrożeniach uderzeniami z powietrza i skażeniami chemicznymi stosuje się odpowiednio w czasie przeprowadzania ćwiczeń i treningów.

§ 2. 1. Celem SWA jest:

- 1) ochrona ludności przed zagrożeniami zanieczyszczenia środowiska naturalnego toksycznymi środkami przemysłowymi, materiałami promieniotwórczymi lub zakaźnymi czynnikami biologicznymi, mogącymi powstać na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych, zagrożenia wojennego lub wojny;
- 2) ostrzeganie i alarmowanie oraz przekazywanie sygnałów do właściwych terytorialnie władz, służb i ludności na danym terenie o zagrożeniu wymagającym podjęcia natychmiastowego działania.

2. Zadaniem SWA jest:

- 1) zapobieganie, jak i minimalizowanie zagrożeń powstałych na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych, zagrożenia wojennego lub wojny, mogących spowodować wystąpienie skażeń promieniotwórczych, chemicznych lub zakażeń biologicznych, realizowane poprzez identyfikację skażeń i wstępną analizę informacji o uwolnieniu do środowiska toksycznych środków chemicznych, materiałów promieniotwórczych, zakaźnych czynników biologicznych oraz powstałych ognisk zakażeń, a także powstałych w następstwie takich zdarzeń skażeniach;
- 2) prowadzenie działań mających na celu wykrycie źródła skażenia lub ogniska zakażenia, miejsc uwolnienia do środowiska materiałów powodujących skażenie lub stwierdzenie zmian stopnia tego skażenia, jak też rodzaju skażenia, czasu jego powstania oraz jego parametrów;
- 3) dokonywanie oceny rozwoju sytuacji będącej następstwem skażenia z jednoczesnym przewidywaniem i przedstawianiem możliwych skutków zanieczyszczenia środowiska naturalnego, w szczególności gruntu, wody, powietrza, żywności, pasz, roślin oraz powierzchni ciała ludzi lub zwierząt niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi, materiałami promieniotwórczymi lub zakaźnymi czynnikami biologicznymi, a także określenie wynikających z tego skutków dla funkcjonowania sfery publicznej i obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa.

§ 3. 1. Na terenie Gminy Grudziądz zadania SWA w czasie pokoju realizują Ochotnicze Straże Pożarne, a w czasie wojny formacja obrony cywilnej: Drużyna Wykrywania i Alarmowania i jednostki współdziałające wymienione w § 1 ust. 2 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 118/2019 Wójta Gminy Grudziądz z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie organizacji systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach na terenie Gminy Grudziądz.

2. Szczegółowe zasady organizacji i funkcjonowania SWA Gminy Grudziądz określa załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Sekretarz Gminy Grudziądz.

§ 5. Traci moc zarządzenie nr 29/17 Wójta Gminy Grudziądz z dnia 21 marca 2017 r. w sprawie organizacji systemu wykrywania i alarmowania na terenie Gminy Grudziądz.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJT
Andrzej Rodziewicz

Zasady organizacji i funkcjonowania systemu wykrywania i alarmowania na terenie Gminy Grudziądz

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§1. 1. Podstawowe definicje:

- 1) alarm - sygnał emitowany z dowolnego źródła informujący o wykryciu skażenia lub wystąpieniu sytuacji kryzysowej, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny;
 - 2) alarmowanie - działania mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału;
 - 3) do właściwych terytorialnie władz, służb i do ludności na danym terenie, informującego o zagrożeniu skażeniem lub o sytuacji kryzysowej, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny;
 - 4) monitoring skażeń - systematyczna obserwacja prowadzona w określonych geograficznie punktach lub obszarach w celu wykrywania uwolnionych do środowiska materiałów powodujących skażenie lub w celu stwierdzenia zmian stopnia tego skażenia;
 - 5) ostrzeganie - działania mające na celu przekazanie komunikatów i informacji wyprzedzających, o prawdopodobnych zagrożeniach i zalecających podjęcie działań zabezpieczających i ochronnych oraz instruujących o sposobach wykonania takich działań;
 - 6) powiadamianie - przekazanie, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, określonych informacji mających na celu zaalarmowanie właściwych władz i ludności o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu oraz przekazanie informacji dotyczących sposobu postępowania w danym przypadku;
 - 7) skażenie - zanieczyszczenie środowiska, w szczególności gruntu, wody, powietrza, żywności, pasz oraz powierzchni ciała ludzi lub zwierząt, niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi, materiałami promieniotwórczymi lub zakaźnymi czynnikami biologicznymi, niezależnie od ich rodzaju i czasu ich oddziaływania;
 - 8) systemy wykrywania i alarmowania o skażeniach - powiązane organizacyjno-technicznie elementy przeznaczone do identyfikacji skażeń, gromadzenia, przetwarzania i wstępnej analizy informacji o uwolnieniu do środowiska toksycznych środków chemicznych, materiałów promieniotwórczych, zakaźnych czynników biologicznych i powstaniu ognisk zakażeń, a także o powstałych w następstwie takich zdarzeń skażeniach oraz o potencjalnych źródłach tych zagrożeń;
 - 9) wykrywanie skażeń - działanie realizowane w określonym rejonie i czasie w celu potwierdzenia lub wykluczenia obecności niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych, materiałów promieniotwórczych i zakaźnych czynników biologicznych;
 - 10) zakażenie - skutki skażenia ludzi, zwierząt lub roślin zakaźnymi czynnikami biologicznymi. Wykrywanie zagrożeń, ostrzeganie i alarmowanie ludności realizowane jest w oparciu o System Wykrywania i Alarmowania (SWA). System ten przygotowuje się i organizuje w czasie pokoju, a rozwija w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń dla ludności i środowiska w czasie pokoju lub podczas podwyższania gotowości obronnej państwa.
2. System wykrywania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania polega na:
- 1) uzyskaniu informacji o zbliżaniu się lub stwierdzeniu faktu o wystąpieniu na określonym terenie zagrożenia życia i zdrowia ludzi, związanego ze stosowaniem środków rażenia, wystąpienia klęsk żywiołowych, awarii obiektów technicznych, skażeń chemicznych, promieniotwórczych, zakażeń biologicznych, powodzi i pożarów lub innych podobnych zdarzeń;
 - 2) określaniu rodzaju, miejsca, skali i możliwych skutków zaistniałych zagrożeń oraz wyznaczaniu niebezpiecznych stref;
 - 3) ostrzeganiu i alarmowaniu ludności o zbliżającym się zagrożeniu oraz informowaniu o zalecanych zasadach postępowania ludności w określonej sytuacji.

3. Cele ostrzegania i alarmowania: unikanie strat w ludziach i środkach materialnych w sytuacji wystąpienia zagrożenia lub zdarzenia mającego charakter katastrofy, zostaną osiągnięte poprzez:

- 1) działania zapobiegawcze;
- 2) monitorowanie stanu środowisk, w których powstają zagrożenia;
- 3) zapewnienie obiegu informacji między organami zarządzającymi w sytuacji wystąpienia zagrożenia, przekazanie ludności informacji o zagrożeniu w odpowiednim czasie.

Rozdział 2

Funkcjonowanie systemu wykrywania i alarmowania

§ 2. 1. Funkcjonowanie SWA na terenie Gminy Grudziądz określają coroczne wytyczne Wójta Gminy Grudziądz – Szefa Obrony Cywilnej Gminy Grudziądz, do działalności w dziedzinie obrony cywilnej na terenie Gminy Grudziądz.

2. W celu zapewnienia sprawnego rozwinięcia i funkcjonowania oraz gotowości systemu, ustala się następujące zasady działania SWA:

- 1) SWA osiąga pełną gotowość do działania przez rozwinięcie jednostek organizacyjnych w miejscach formowania. Czas rozwinięcia i osiągnięcia gotowości do działania, określa komendant formacji w planie działań formacji;
- 2) formacje obrony cywilnej wchodzące w skład SWA działają na podstawie planów działania, opracowanych przez komendantów tych formacji. Sposób tworzenia planu działania określają ramowe zasady sporządzania planu działania i dokumentowania na potrzeby SWA, uregulowane w zarządzeniu nr 154/2019 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 05 lipca 2019 roku w sprawie organizacji i zasad działania systemu wykrywania i alarmowania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego;
- 3) plany działania formacji obrony cywilnej wzorzonych na terenie Gminy Grudziądz zatwierdza Wójt, po uzgodnieniu ich ze szczeblem nadrzędnym: Starostą Grudziądzkim;
- 4) w stanie stałej gotowości obronnej państwa terenowe organy obrony cywilnej, a także pracodawcy tworzący formacje obrony cywilnej wchodzące w skład SWA, (jako formacje specjalistyczne w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia zagrożenia skażeniami), obowiązani są do:
 - a) utrzymania stopnia obsady osobowo-kadrowej formacji według danych wykazanych w planie działania,
 - b) aktualizowania planów działania poszczególnych formacji,
- 5) jednostki SWA współdziałają ze służbami i instytucjami, których statutowa działalność jest związana z monitorowaniem zjawisk stanowiących zagrożenie dla ludności oraz koordynują ich działania w czasie wystąpienia tego zagrożenia. Współdziałanie to polega na wzajemnej wymianie informacji uzyskanych w toku własnej statutowej działalności, a mających bezpośredni lub pośredni związek z występowaniem zagrożeń ludności, ich wykrywaniem oraz informowaniem, ostrzeganiem i alarmowaniem;
- 6) w sytuacji nadzwyczajnej Wójt Gminy Grudziądz-Szef Obrony Cywilnej Gminy może doraźnie określić sposób postępowania dla jednostek współdziałających, adekwatny do sytuacji.

3. W czasie pokoju szefowie obrony cywilnej mogą zarządzić rozwinięcie SWA w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska, a także przeprowadzenia treningów i ćwiczeń.

Rozdział 3

Zadania i organizacja

§ 3. 1. Podstawowe zadania formacji obrony cywilnej Gminy Grudziądz określają, wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie normatywów, w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej, z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej.

2. Szczegółowe zadania SWA:

- 1) wykrywanie i rozpoznawanie skażeń;
- 2) oznaczanie stref niebezpiecznych;

- 3) wstępna prognoza skutków zagrożeń;
- 4) przekazywanie danych o zagrożeniach (w tym skażeniach) do jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających;
- 5) przekazywanie komunikatów i sygnałów alarmowych dla ludności oraz powiadamianie sił ratowniczych;
- 6) określanie skutków zdarzeń oraz prognozowanie ich rozwoju;
- 7) informowanie ludności o zalecanych sposobach postępowania;
- 8) wymiana informacji z sąsiednimi gminami i innymi jednostkami organizacyjnymi według przyjętych procedur;
- 9) podejmowanie działań zabezpieczających i ochronnych oraz instruowanie o sposobach wykonania takich działań;
- 10) opracowywanie informacji, wniosków i propozycji dla organów kierowania w województwie, powiecie, w zakresie rozwoju sytuacji kryzysowej oraz przeciwdziałaniu skutkom potencjalnych i zaistniałych zagrożeń;
- 11) prowadzenie nasłuchu w radiowej sieci ostrzegania.

Rozdział 4

Zasady przekazywania informacji i alarmowania

§ 4. 1. Metody i sposoby przekazywania informacji określone są w Planie organizacji i funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach na terenie Gminy Grudziądz.

2. Ustala się następujące zasady przekazywania informacji w SWA dla jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających:

- 1) natychmiastowe przekazywanie informacji o:
 - a) wykryciu wybuchu jądrowego,
 - b) wykryciu skażenia promieniotwórczego,
 - c) wykryciu skażeń chemicznych - natychmiast po zaobserwowaniu użycia bojowych środków trujących lub wyzwoleniu niebezpiecznych materiałów chemicznych i określeniu kierunku przesuwania się obłoku skażonego powietrza oraz po określeniu rodzaju środka lub materiału i ewentualnej granicy terenu skażonego (zasięgu obłoku skażonego powietrza),
 - d) wykryciu innych zagrożeń - określając rodzaj zagrożenia,
 - e) awarii i katastrofie oraz wzroście mocy dawki promieniowania szkodliwego dla organizmu,
 - f) zagrożeniach naturalnych: powodziach, pożarach i sytuacjach wywołanych anomaliami pogodowymi;
- 2) treść przekazywanych informacji przechowuje się na nośnikach trwałych tj. pamięci zewnętrznej, płyty CD i DVD lub w teczках w postaci dziennika działania w formie papierowej.

3. Ustala się ogólne zasady ostrzegania i alarmowania:

- 1) rodzaje alarmów, treść komunikatów ostrzegawczych, sygnały alarmowe i sposób ich ogłaszania określa załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. (Dz.U z 2013 r., poz. 96) w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich występowaniu oraz właściwości organów w tych sprawach;
- 2) przekazywanie informacji o zagrożeniach, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych odbywa się w pierwszej kolejności za pośrednictwem dostępnych środków łączności oraz środków masowego przekazu.

4. Do ostrzegania i alarmowania ludności uprawnieni są szefowie obrony cywilnej według właściwości swojego działania. Ostrzeganie i alarmowanie ludności w zależności od skali i skutków:

- 1) zagrożeniach niewymagających natychmiastowych działań ochronnych, informuje się ludność w komunikatach nadawanych przez środki masowego przekazu. Treść komunikatu ustala Szef Obrony Cywilnej powiatu, gminy;
- 2) zagrożeniach wymagających natychmiastowych działań ochronnych informuje się ludność za pośrednictwem sygnałów powszechnego ostrzegania i alarmowania, zgodnie z § 4 ust.1.

Rozdział 5

Wypożyczenie formacji oraz siły i środki

§ 5. 1. Podstawowe wyposażenie formacji określają wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie normatywów, w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej.

2. Przyjmuje się, że zasoby sprzętowe ustalane dla potrzeb obrony cywilnej z wykorzystaniem normatywu nie mogą być przewidziane tylko na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. Zasoby te winny być wykorzystywane w normalnych (codziennych) warunkach funkcjonowania państwa, w szczególności podczas:

- 1) działań ratowniczych;
 - 2) szkoleń oraz realizacji bieżących zadań i obowiązków nałożonych na formację SWA na potrzeby obrony cywilnej;
 - 3) zagrożeń generujących potrzebę udzielenia potrzebującym pomocy humanitarnej.
3. Sprzęt, o którym mowa w ust. 2, powinien być użytkowany zgodnie z jego przeznaczeniem przez komendantów formacji SWA lub osoby wymienione w planie działania formacji obrony cywilnej.

Rozdział 6

Przepisy końcowe

§ 6. 1. Punktem centralnym (centrum dyspozycyjnym) SWA w Gminie Grudziądz jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego. W razie konieczności rozwinięcia Stałego Dyżuru Wójta, Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego prowadzi wymianę informacji z jednostkami nadzorowanymi i współpracującymi: Policją, Państwową Strażą Pożarną, służbami sanitarnymi, meteorologicznymi, ochrony środowiska, weterynaryjnymi itp. w zakresie przekazywania danych dotyczących awarii, katastrof, skażeń, zakażeń i innych nadzwyczajnych zagrożeń dla ludności i środowiska. Okresowo przekazywane są również dane dotyczące warunków meteorologicznych, pomiarów mocy dawki w terenie, kontroli napromienienia, skażeń komponentów środowiska i żywności. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego/Stały Dyżur Wójta przekazuje informacje o zagrożeniach do Powiatowego Centrum Zarządzania.

2. Do zasadniczych zadań nadzorczych i koordynacyjnych, realizowanych przez Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego w ramach SWA, należy:

- 1) koordynacja działań elementów wchodzących w skład SWA w sytuacji wystąpienia zagrożeń, skażeń i zakażeń oraz podczas treningów i ćwiczeń;
- 2) utrzymywanie łączności ze wszystkimi jednostkami i instytucjami, wchodzącymi w skład SWA, oraz zapewnienie sprawnego obiegu informacji o sytuacji zagrożeń, skażeń i zakażeń;
- 3) zbieranie informacji z elementów SWA oraz innych dostępnych źródeł o skażeniach chemicznych, biologicznych i promieniotwórczych (radiacyjnych), powstałych w wyniku zagrożeń czynnikami masowego rażenia i innych nadzwyczajnych zagrożeniach ludności i środowiska, występujących na obszarze gminy;
- 4) prowadzenie analizy danych, otrzymywanych z elementów SWA oraz prognozowanie sytuacji zagrożeń, skażeń i zakażeń;
- 5) opracowanie, w uzgodnieniu z pozostałymi elementami, wchodzącymi w skład SWA, informacji dotyczących:
 - a) utrzymywania i aktualizacji baz danych o źródłach zagrożeń,
 - b) utrzymywania odpowiednich sił i środków w gotowości do podjęcia działań oraz ich uruchamiania w przypadkach wystąpienia zagrożeń,
 - c) funkcjonowania, koordynacji i interoperacyjności SWA i przekazywanie ich do rozpatrzenia właściwym organom;
- 6) prowadzenie nasłuchu sygnałów powszechnego ostrzegania ludności o zagrożeniu uderzeniami z powietrza;
- 7) utrzymanie sprawnej łączności z formacjami szczebla powiatowego, wchodzącymi w skład systemu SWA;
- 8) prognozowanie i określenie rzeczywistej sytuacji zagrożeń;
- 9) opracowanie wniosków i propozycji do decyzji Wójta;

- 10) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- 11) przekazywanie danych o zagrożeniach do Gminnych Zespołów Zarządzania Kryzysowego gmin graniczących z Gminą Grudziądz, Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego i Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

§ 7. 1. Terminy ćwiczeń i treningów dla jednostek organizacyjnych, zostaną określone w harmonogramie szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej Gminy Grudziądz.

2. System ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach można uruchomić w ramach zaplanowanych ćwiczeń oraz z okazji świąt państwowych.